Паралелно Програмиране

Съвременни паралелни архитектури.

Класификация на Флин.

CPU, GPGPU, HSA, HPC и др.

доц. д-р Александър Пенев

Класификация на Флин
/Flynn/

Класификация на Флин /Flynn/ (1966)

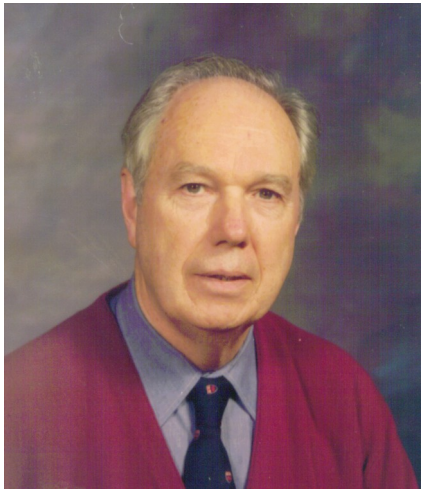

SISD Старите Mainframe, класическите PC и др.	**SIMD** Повечето съвременни PC, GPU и др.
MISD Използва за системи защитени от повреди, C.mmp computer и др.	**MIMD** Много-ядрените суперскаларни проц., разпределените системи и др.

Класификация на Флин /Flynn/

- SISD – един поток инструкции над едни поток данни;
- SIMD – един поток инструкции над много потоци данни;
- MISD – много потоци инструкции над едни поток данни;
- MIMD – много потоци инструкции над много потоци данни;
  - SPMD – една програма, много потоци данни;
  - MPMD – много програми, много потоци данни;

SISD

SIMD

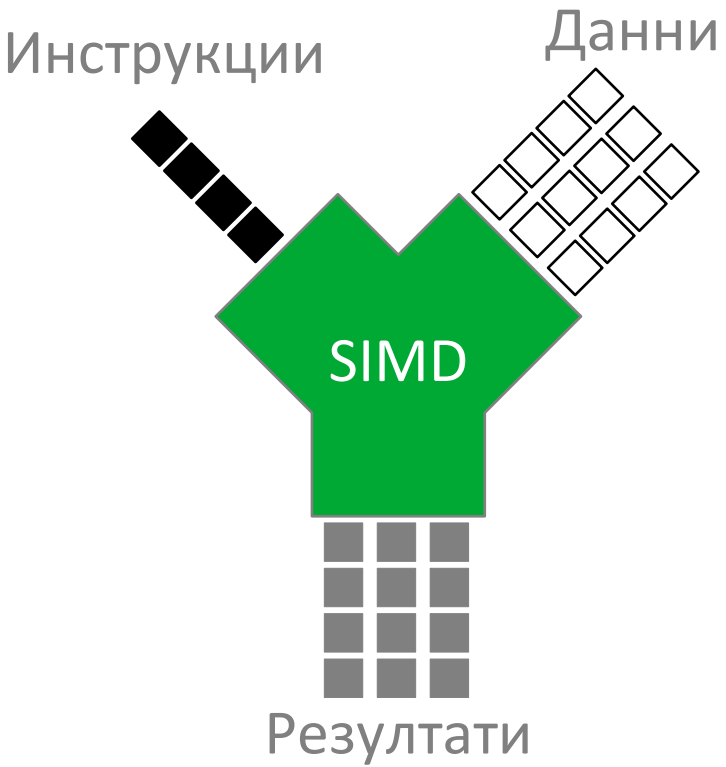

MISD

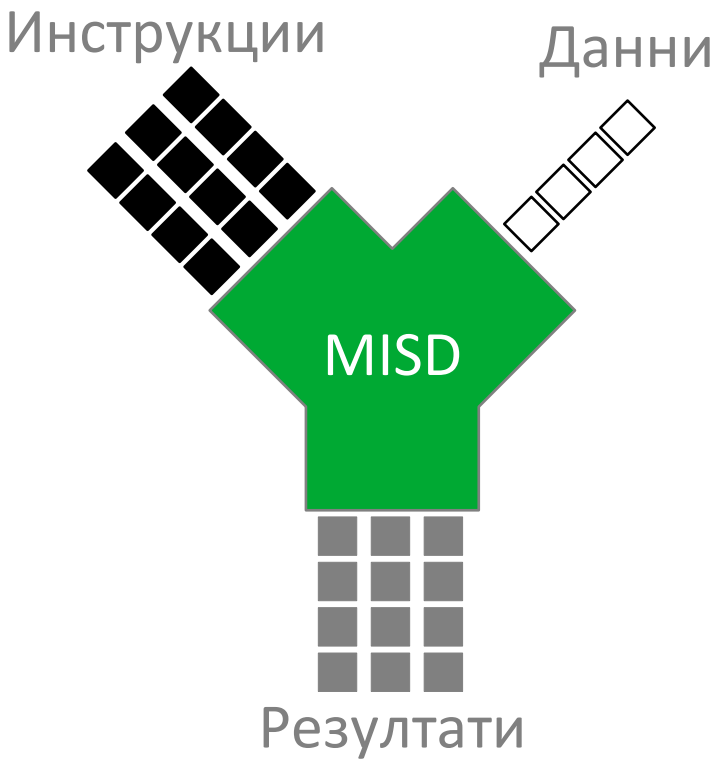

MIMD

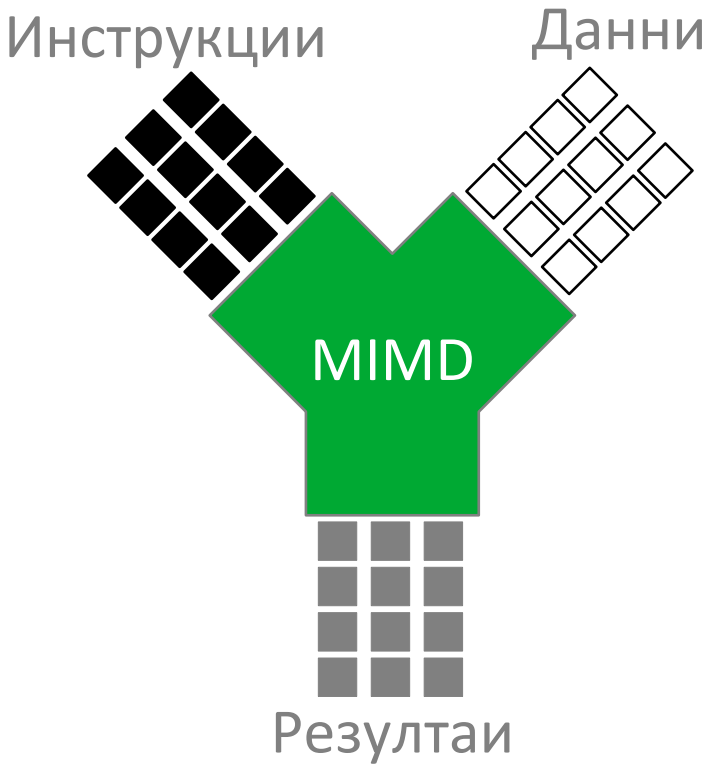

Класически Процесори

Изпълнение на инструкции

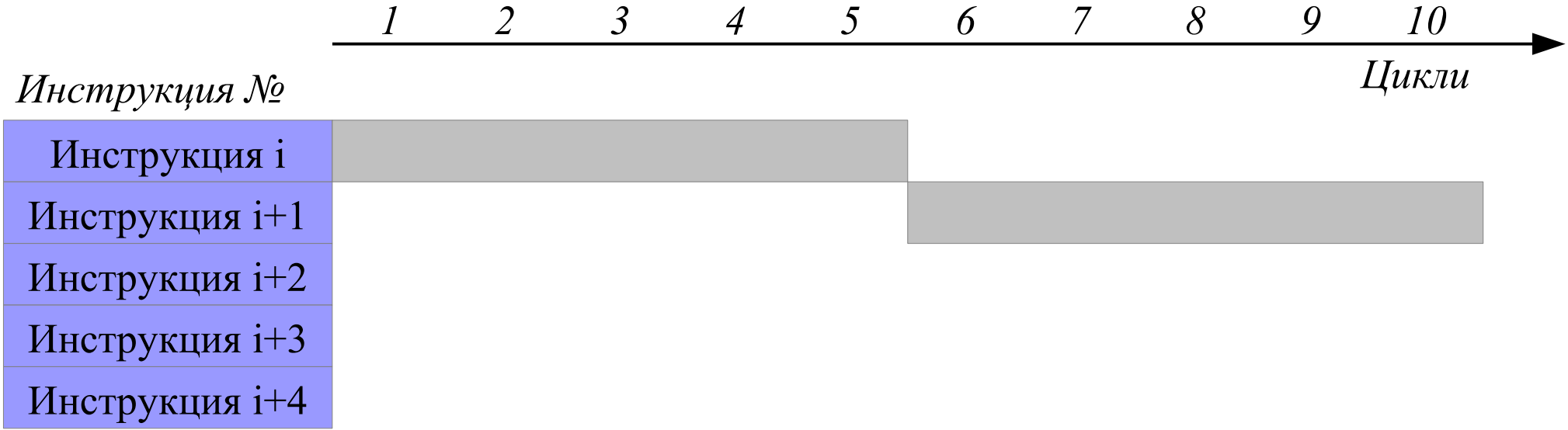

Последователно изпълнение на инструкциите.

Изпълнение на инструкции

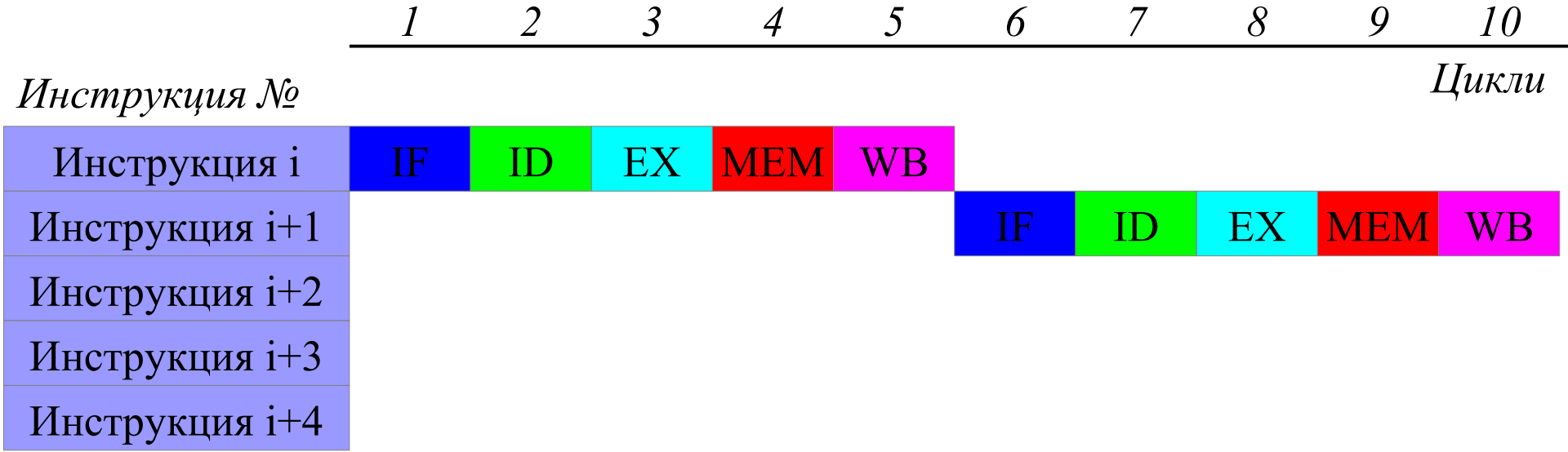

Но самите инструкции обикновено се състоят от отделни под етапи.

- IF – Instruction Fetch
- ID – Instruction Decode
- EX – Execution
- MEM – Memory Access
- WB – Write Back

Скаларни/Pipelined Процесори

Изпълнение на инструкции (Pipelined/Scalar)

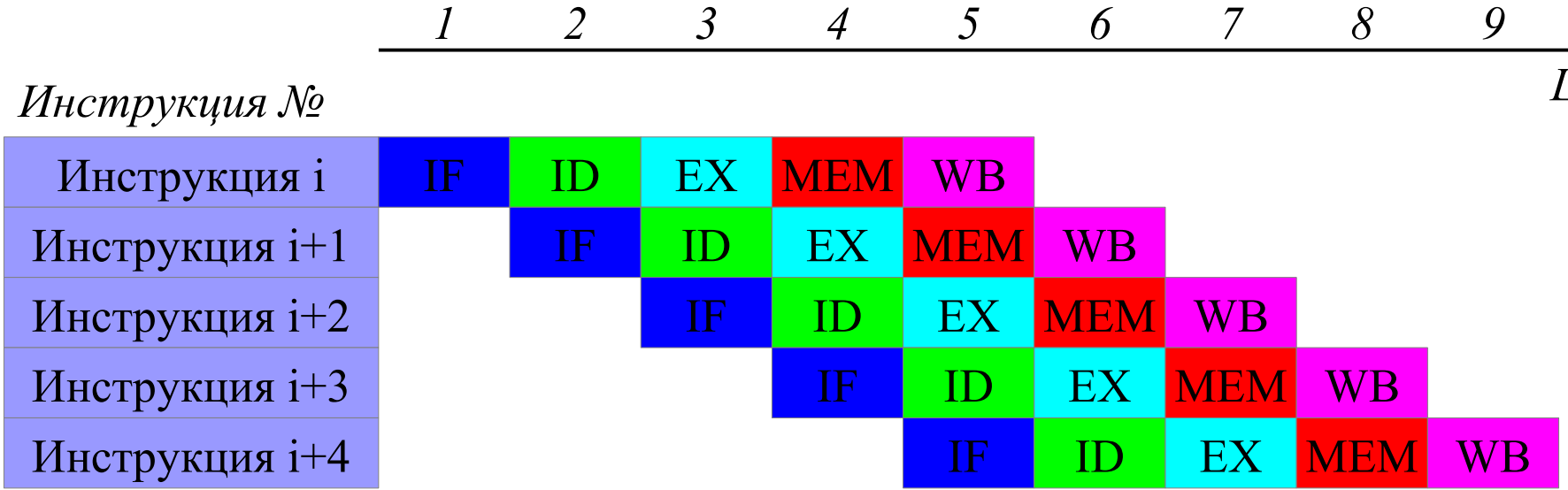

Характерно е и за класическите RISC архитектури.

- IF – Instruction Fetch
- ID – Instruction Decode
- EX – Execution
- MEM – Memory Access
- WB – Write Back

Ограничения при конвейерното изпълнение

Опасностите (hazards) не позволяват следващата инструкция да бъде изпълнена по време на определения й цикъл. Те се делят на:

- Даннови опасности (data hazards)
  Инструкция зависи от резултата на друга инструкция, която е още в конвейера
- Контролни опасности (control hazards)
  Причинени са от забавянето между извличането на инструкции и решенията за промени в потока инструкции (control flow) – условни, безусловни и индиректни преходи, подпрограми
- Структурни опасности (structural hazards)
  Опити за използване на един и същ хардуер за две различни неща едновременно

Даннови опасности: без зависимост

Инструкция 3 не зависи от данните, получени от инструкция 2.
В двете инструкции се чете само от данните получени в инструкция 1.

```
1.   A = 3
2.   B = A
3.   C = A
```

Ако две инструкции не са взаимнозависими от данните си те обикновено могат да бъдат:

- Изпълнени едновременно;
- Напълно да се застъпват в конвейера;
- Да се изпълняват непоследователно (out-of-order);

При настъпване на такава ситуация в конвейера се казва, че имаме четене след четене (RAR), което не е риск

Даннови опасности: истинска зависимост

Инструкция 3 зависи от данните, получени от предходната инструкция 2

```
1.   A = 3
2.   B = A
3.   C = B
```

Ако две инструкции са взаимнозависими от данните си те не могат да бъдат:

- Изпълнени едновременно;
- Напълно да се застъпват в конвейера;
- Да се изпълняват непоследователно (out-of-order);

При настъпване на такава ситуация в конвейера се казва, че има риск от четене след запис (RAW hazard)

Даннови опасности: анти зависимост

Инструкция 3 зависи от инструкция 2 (инстр. 2 трябва да се изпълни преди инстр. 3)

```
1.   B = 3
2.   A = B + 1
3.   B = 7
```

Нарича се още зависимост от имената

Когато две инструкции използват един и същи регистър или адрес в паметта, но няма поток от данни между тези две инструкции. Има две версии на този тип зависимост

При настъпване на такава ситуация в конвейера се казва, че има риск от запис след четене (WAR hazard)

Даннови опасности: изходна зависимост

Инструкция 3 зависи от инструкция 1 (инстр. 1 трябва да се изпълни преди инстр. 3)

```
1.   A = 2 * X
2.   B = A / 3
3.   A = 9 * Y
```

Нарича се още зависимост от имената

Когато две инструкции използват един и същи регистър или адрес в паметта, но няма поток от данни между тези две инструкции. Има две версии на този тип зависимост

При настъпване на такава ситуация в конвейера се казва, че има риск от запис след запис (WAW hazard)

Зависимост "от имената"

Зависимостта от имената може да се избегне като се смени името в инструкцията, така че да няма конфликт:

- Софтуерно преименуване (на регистри)
  Прави се от компилатора
- Хардуерно преименуване (на регистри)
  Прави се от процесора. Недостатък: по време на изпълнение

```
1.   B = 3
2.   A = B + 1
3.   B = 7
```

```
1. B = 3
2. B2 = B
3. A = B2 + 1
4. B = 7
```

WAR опасност

```
1.   A = 2 * X
2.   B = A / 3
3.   A = 9 * Y
```

```
1. A2 = 2 * X
2. B = A2 /3
3. A = 9 * Y
```

WAW опасност

Контролни опасности

Всяка инструкция е зависима от някакво множество преходи. Тези зависимости трябва да се спазват, за да може да се запази семантиката на програмата

```
if c1 {
  I1;
}
if c2 {
  I2;
}
```

`I1` зависи от условието `c1`, а `I2` зависи от условието `c2`, но не и от `c1`.

Контролни опасности

Избягването на тези конфликти е трудно. Единственият начин е да не се спазва последователността от изпълнение. С други думи изпълнение на инструкции, които не би трябвало да се изпълняват и следователно водят до нарушаване на контролните зависимости. Това е приложимо само когато може да се запази семантиката на програмата.

Този вид изпълнение се нарича **спекулативно изпълнение**.

Суперскаларни Процесори

Суперскаларно изпълнение

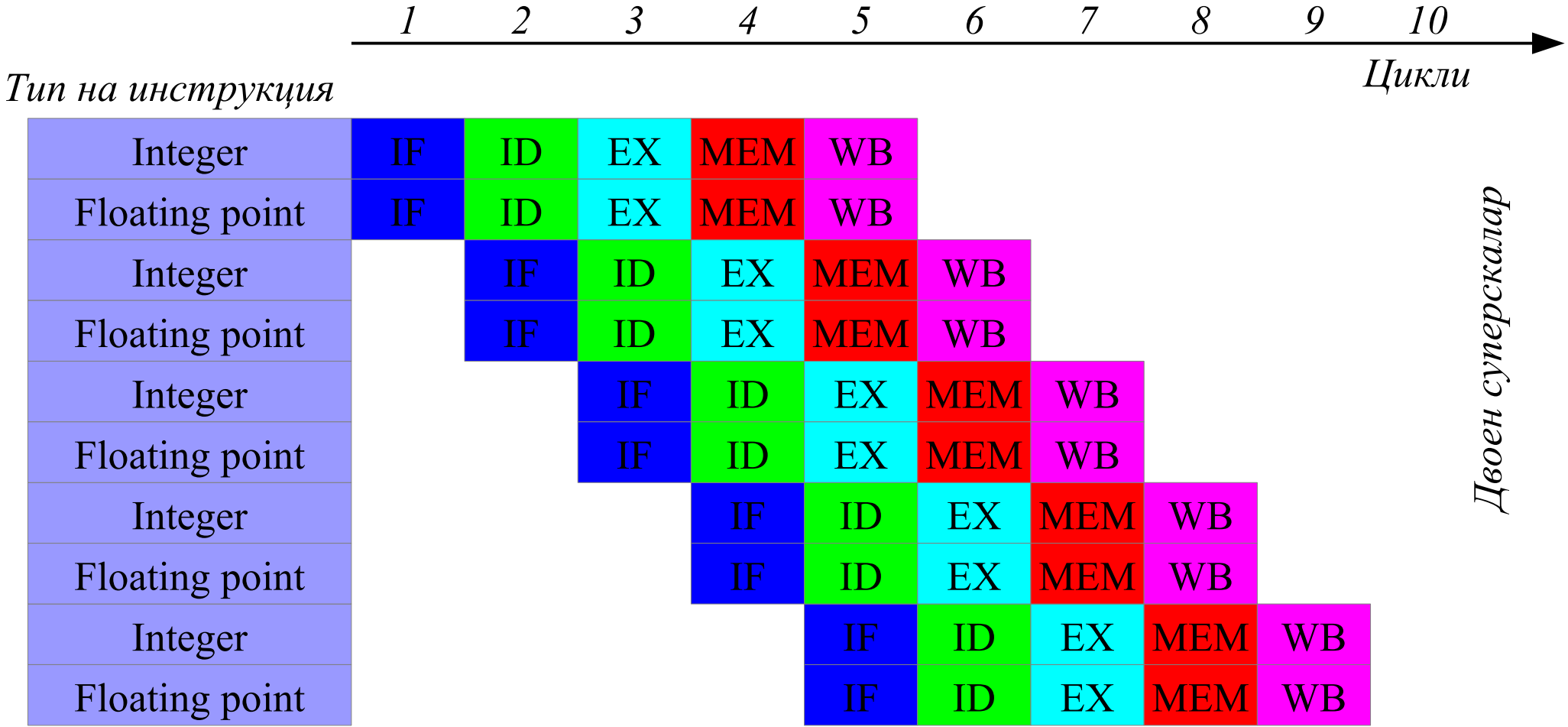

Даннови опасности при ILP

- Локализация на Instruction level parallelism
  Много инструкции да се изпълняват паралелно
- Хардуерът/Софтуерът трябва да запази редът на изпълнение на програмите
  Трябва да се запази редът на изпълнение на инструкциите и да изглежда така че те се изпълняват от последователно и следват сорс кода
- Важност на данновите зависимости:
  - Отбелязва възможни опасности, а не задължителни проблеми
  - Определя редът, в който резултатите трябва да се калкулират
  - Ограничава отгоре колко паралелизъм може да се използва

Крайна цел: използване на паралелизма като се запази последователното изпълнение само когато то има негативен ефект върху изпълнението на програмата

SMID инструкции

- SIMD (Single Instruction Multiple Data)
  Техниката се използва, за да се постигне паралелизъм на ниво данни като при векторните процесори.
- Една от най-новите реализации на SIMD от Интел се нарича AVX-512. Преди нея се появяват: MMX, SSE, …, AVX, AVX2 и др.

SIMD инструкции

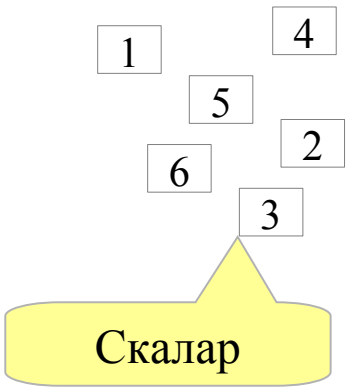

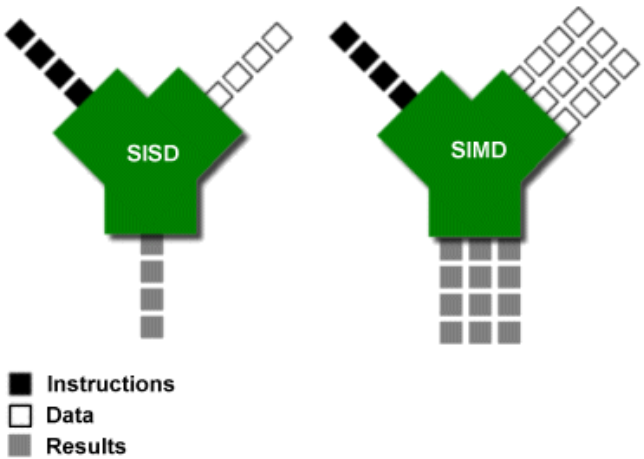

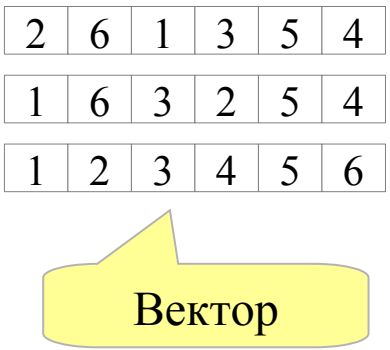

SIMD инструкции

- Пакетиран тип данни – представлява вектор от няколко скалара

  Намират се в отделени специализирани регистри

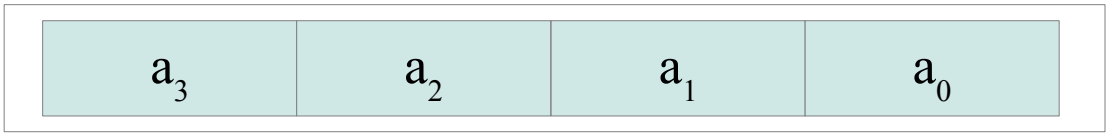

- SIMD

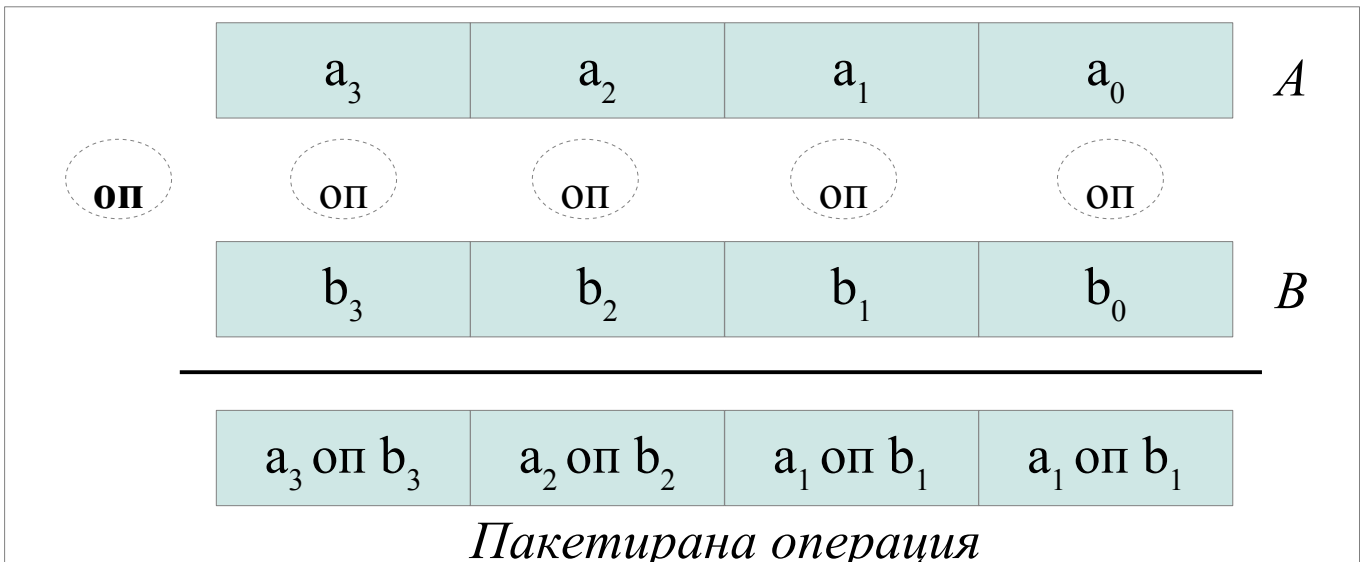

SIMD инструкции – пример "събиране"

```
for(i=0; i< MAX; ++i)
  c[i] = a[i] + b[i];
```

- SIMD

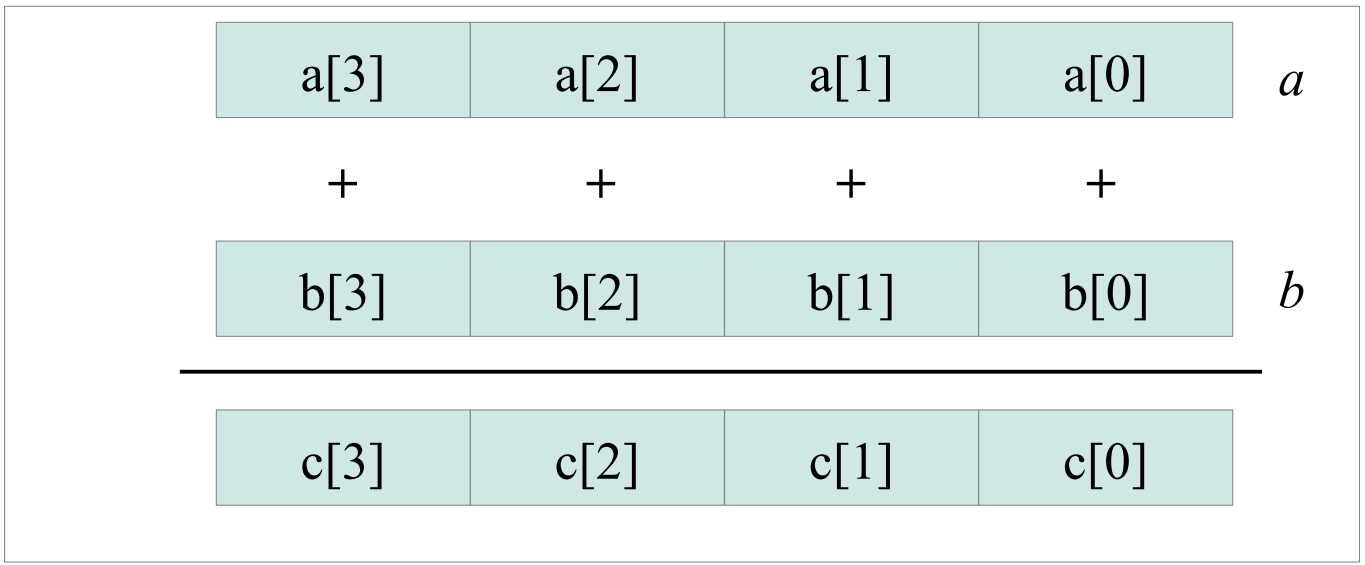

Intel Core Микроарх. Суперскаларно изпълн.

- 3 Load/Store
- 1 Branch
- 3 Integer
- 2 Floating point
- 5 SSE

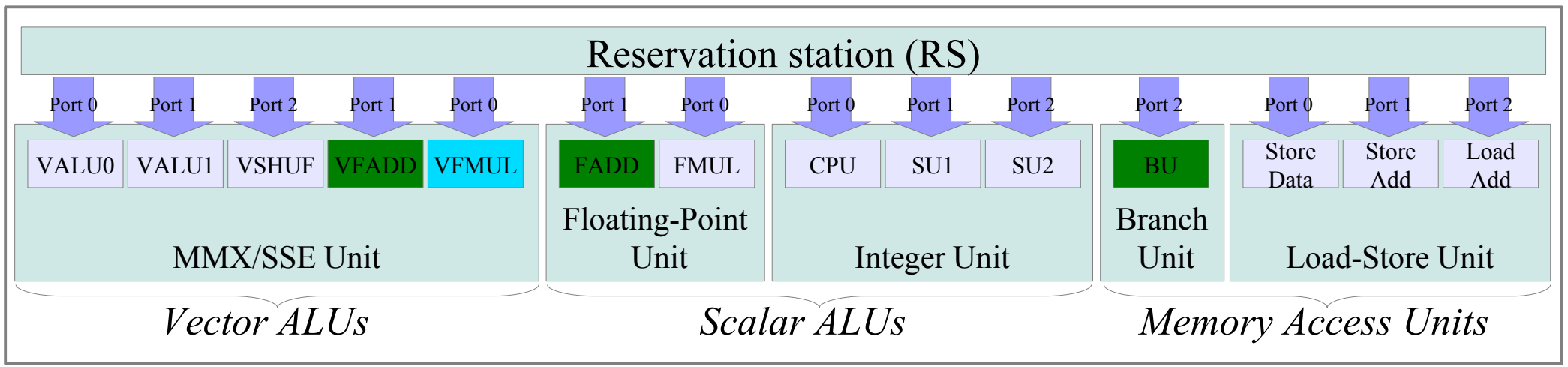

Спекулативно изпълнение

Различни механизми за предсказване

Постига се по-добра ILP като се преодоляват контролните зависимости чрез спекулиране на резултата от преходите и изпълнява програмата сякаш предсказанията са верни

- **Предсказване на преходи**

  Предвиждане на условни, безусловни и изчислими преходи, както и на извикване и връщане от подпрограми. В повечето случаи с много голяма вероятност за успех евъзможно да се предскаже посоката на прехода, както и много често адреса на прехода

- **Предсказване на стойности**

  Предвиждане на стойностите на регистри и други

- **Предварително извличане (Prefetching)**

  Предвиждане на начинът на достъп до паметта. Повечето достъп до паметта не е напълно хаотичен. Различните инструкции слдват накакви очаквани шаблони, например достъпа до стека е предишните/следващите елементи спрямо SP регистъра (Push записва в предишните, Pop извлича от следващите). Това предвиждане дава възможност за предварително извличане на данните от очакваните адреси наведнъж (предварително)

Предсказване на преходи и спекулативно изпълн.

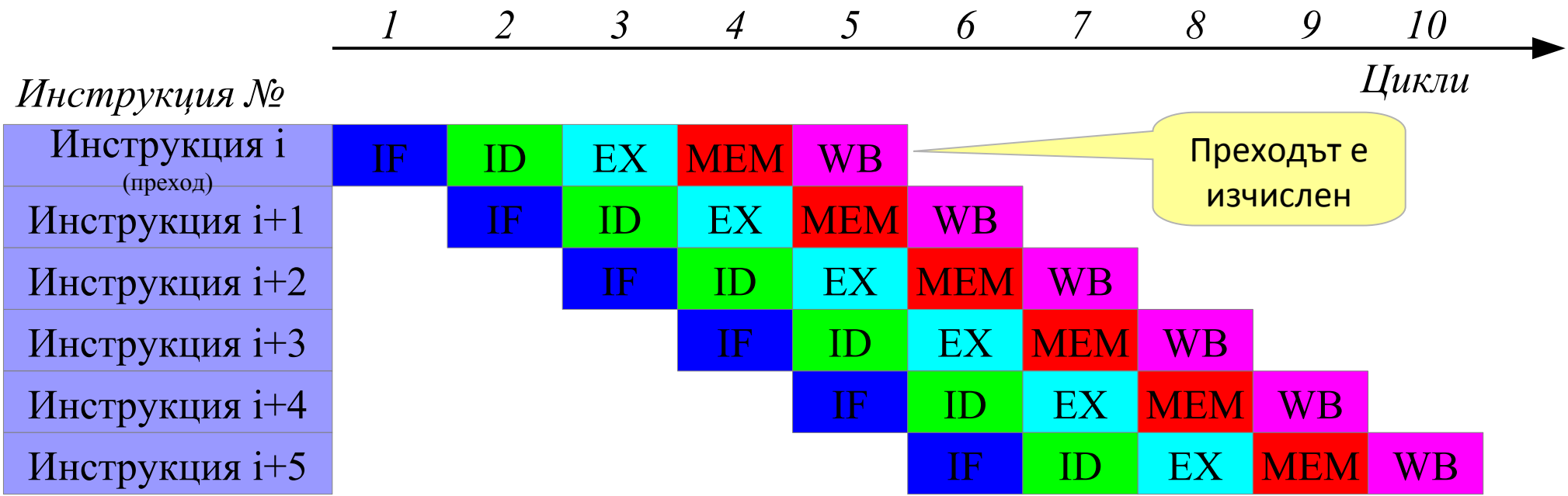

Предсказване на преходи и спекулативно изпълн.

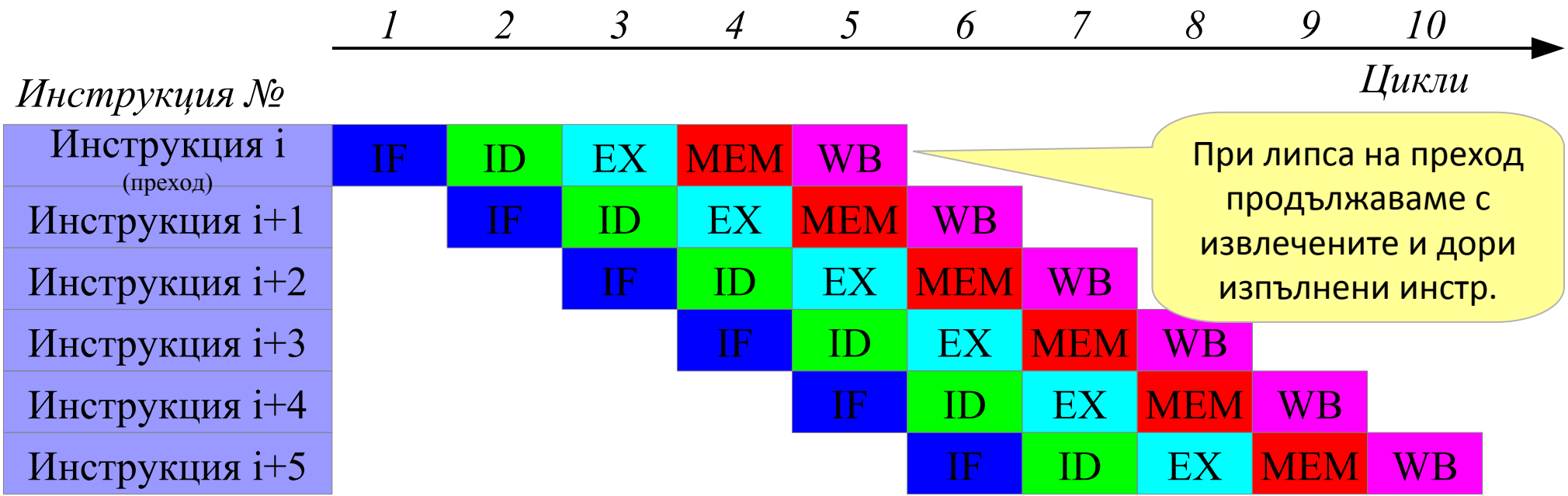

Предсказване на преходи и спекулативно изпълн.

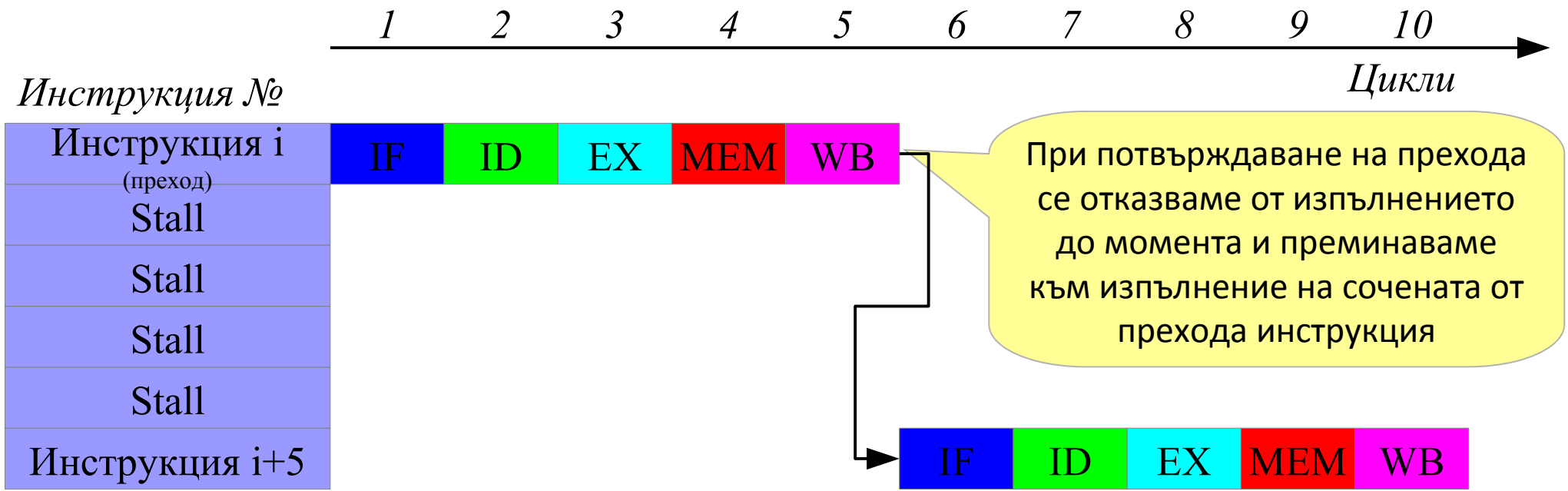

Предсказване на преходи и спекулативно изпълн.

Механизмът за предсказване трябва да определи кое от двете разклонения на условието ще се изпълни

- Съвременните предсказващи системи са 99+% точни

  Дори могат да предсказват адресите от индиректните/изчислими преходи.
  Понеже грешно предсказаните преходи са много малък процент, то печалбата от правилно предсказаните преходи и много по-голяма от загубата при грешно предсказание

Извличат се и се изпълняват спекулативно предсказаните адреси

- Няма “мехурчета” в конвейера

Когато преходът най-накрая е оценен и адресът е ясен тогава спекулативното изпълнение се потвърждава или отхвърля

Изпълнение на инструкции – при "опасност"

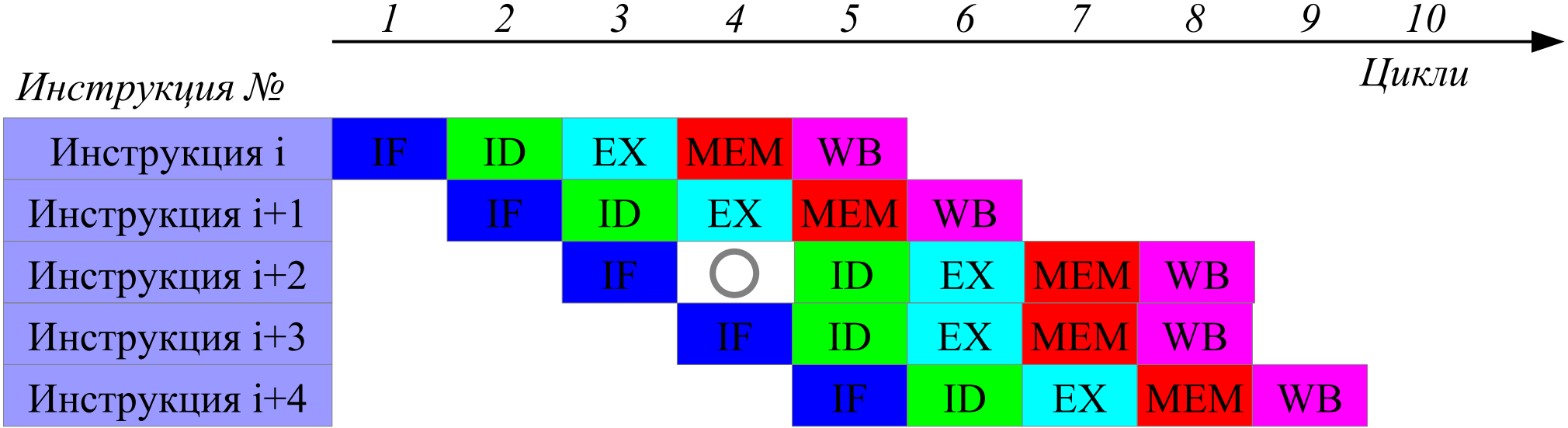

При невъзможност да се изпълни даден етап от инструкцията, се отлага изпълнението му чрез вмъкване на "мехурче" в конвейера т.е. NOP операция.

Векторни Процесори

Векторни процесори

В суперкомпютъра Cray-1 за първи път успешно се реализира концепцията за векторни процесори.

Векторни процесори

- Основната “печалба” не е от намаление брой декодирания на инструкции, а идва от скриване на латентността на достъпа до паметта поради извличане на големи обеми данни от последователни адреси в паметта;
- Изпълняват SIMD векторни инструкции върху вектори с произволна дължина (или по-често с вектори с фиксирана дължина);
- Някои реализации изпълняват инструкции от вида Памет-Памет, но по-успешните подходи са с използване на големи векторни регистри;

Dataflow Архитектура

Dataflow архитектура

- В класическите dataflow архитектури последователността на изпълнението се базира на вида на параметрите (данните), вместо на последователността на контрола. Това изисква ефективна реализация на асоциативна памет и води до недетерминираност на изпълнението;
- За сега няма успешна реализация на хардуер базиран на тази архитектура, но има много примери на специализиран хардуер, като например Digital Signal Processing, Network routing, Graphics Processing и др.;
- Поради силно паралелната природа на dataflow подхода той се прилага в много dataflow базирани езици за програмиране;

Мултипроцесорни Системи (Symmetric/Asymmetric)

Мултипроцесорни системи

- Асиметрични – някои от процесорите се различават по предназначението си в системата. Например ОС се изпълнява само на някои процесори и т.н.;

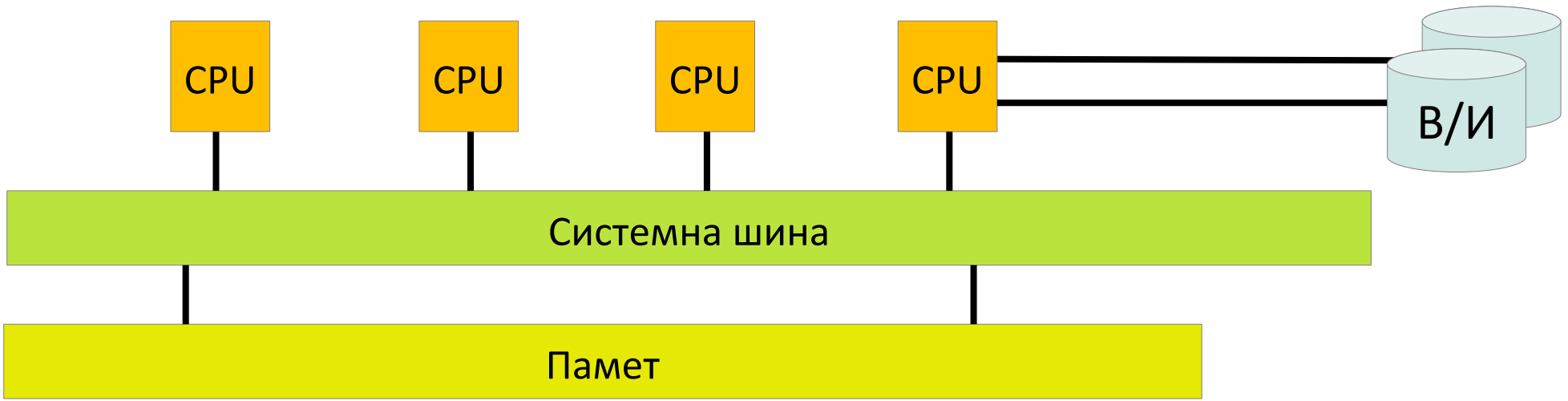

Мултипроцесорни системи

- Симетрични – всички процесори са “равноправни” в системата;

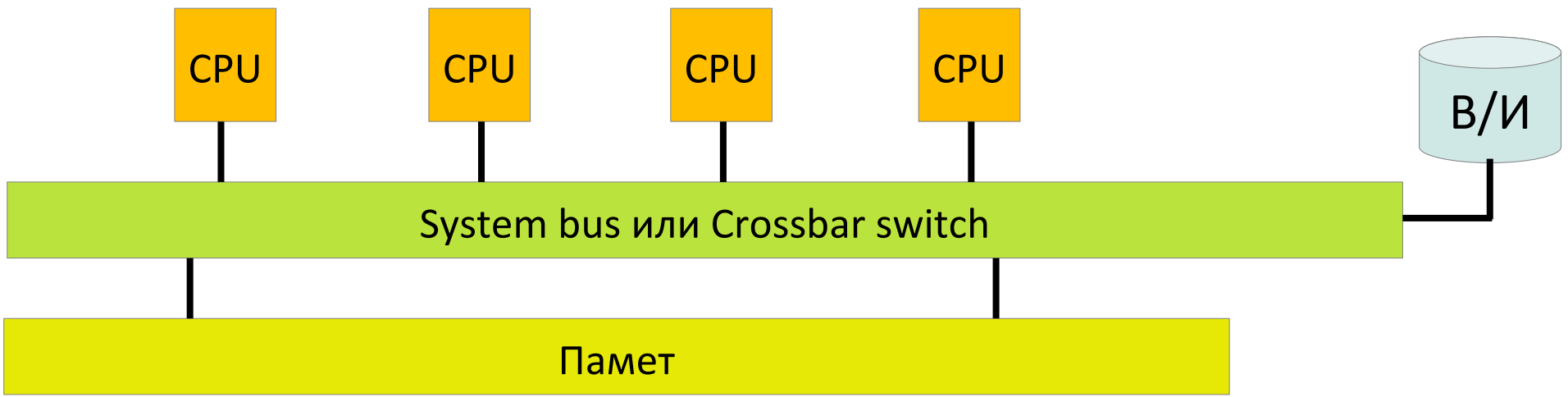

GPU, GPGPU

GPU, GPGPU, ...

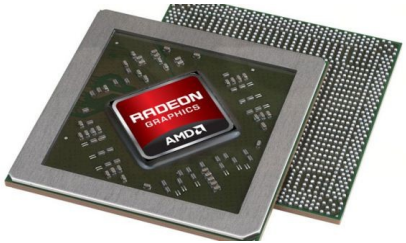
RADEON
GRAPHICS
AMD

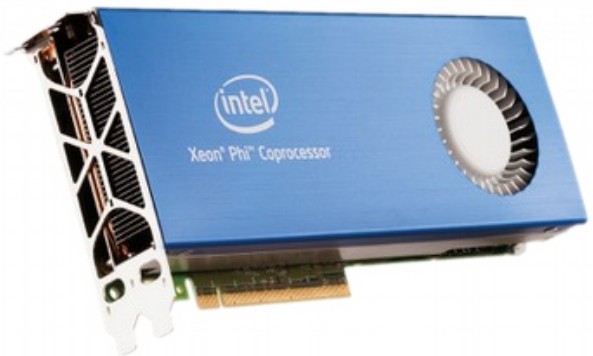
intel
Xeon Phi Coprocessor

NVIDIA TESLA

CPU vs. GPGPU

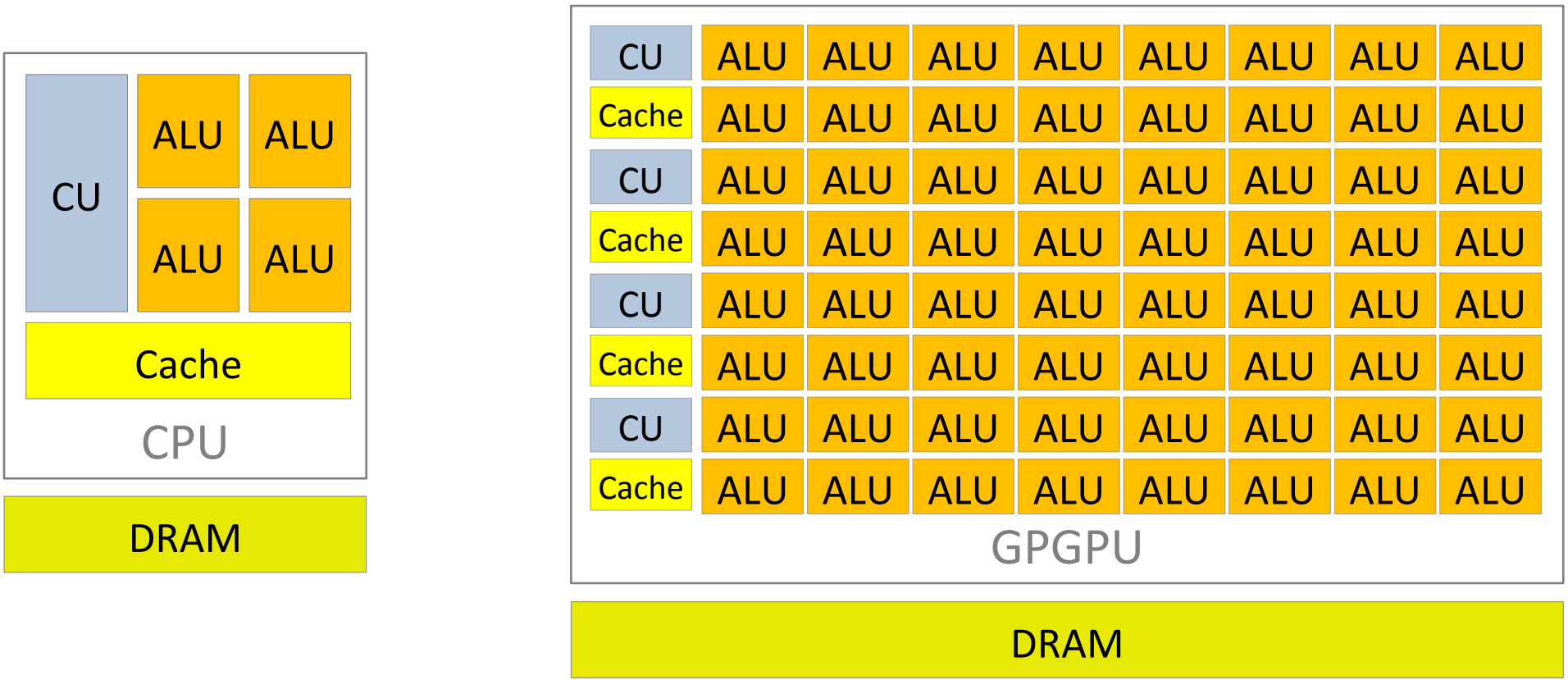

CPU vs. GPGPU

CPU

- Има нужда от много памет;
- Скоростa е по-ниска;
- Съдържа малък брой много мощни ядра;
- Подходящ е за последователно изпълнение;
- Ниска латентност;

GPGPU

- Използва по-малко памет;
- Много висока скорост;
- Състои се от много на брой “леки” ядра;
- Създаден е за силно паралелно/стрийм изпълн.;
- Висока пропускливост;

NVIDIA Next Gen-GPU Hopper

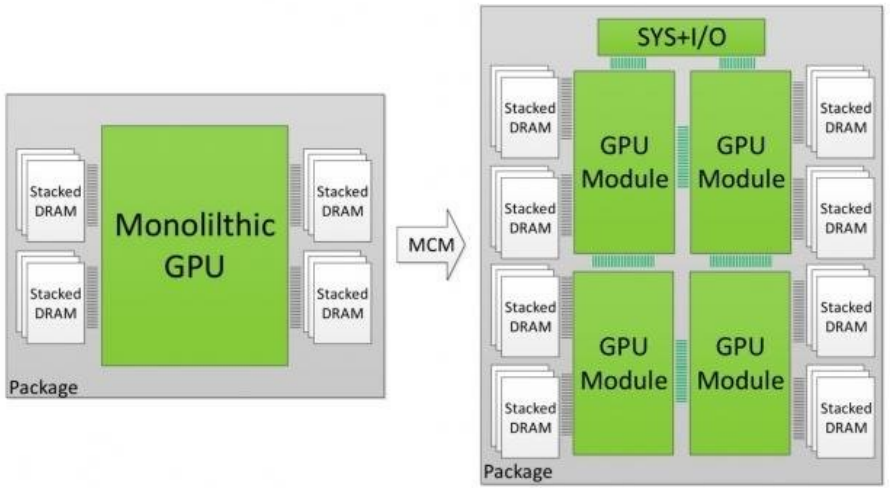

Новата архитектура на nVidia Hopper

Хетерогенна Архитектура (HSA)

Heterogeneous System Architecture (HSA)

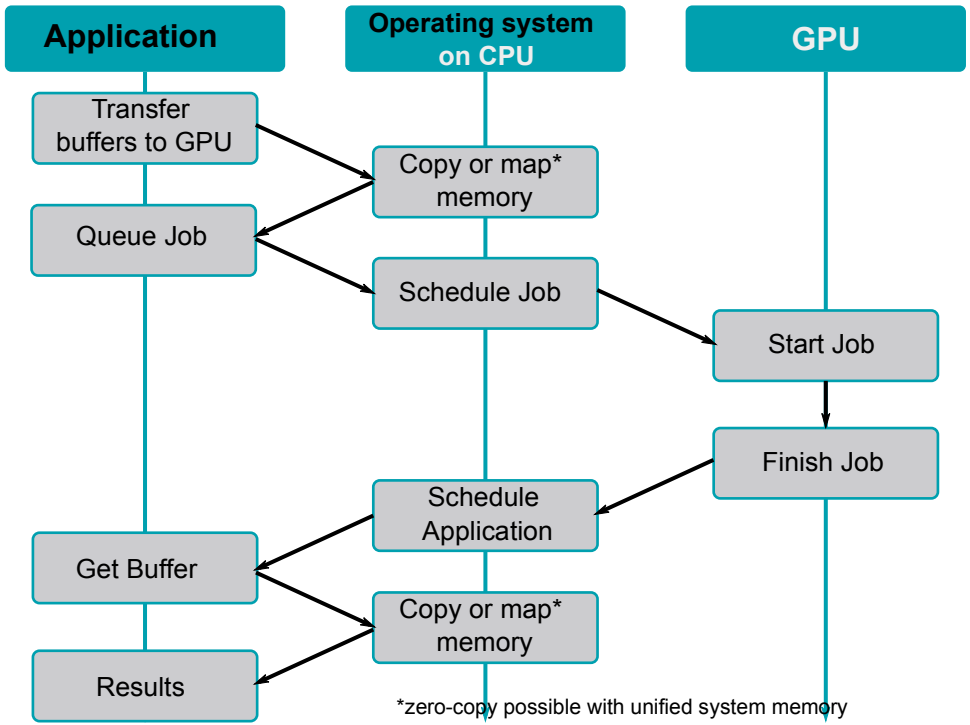

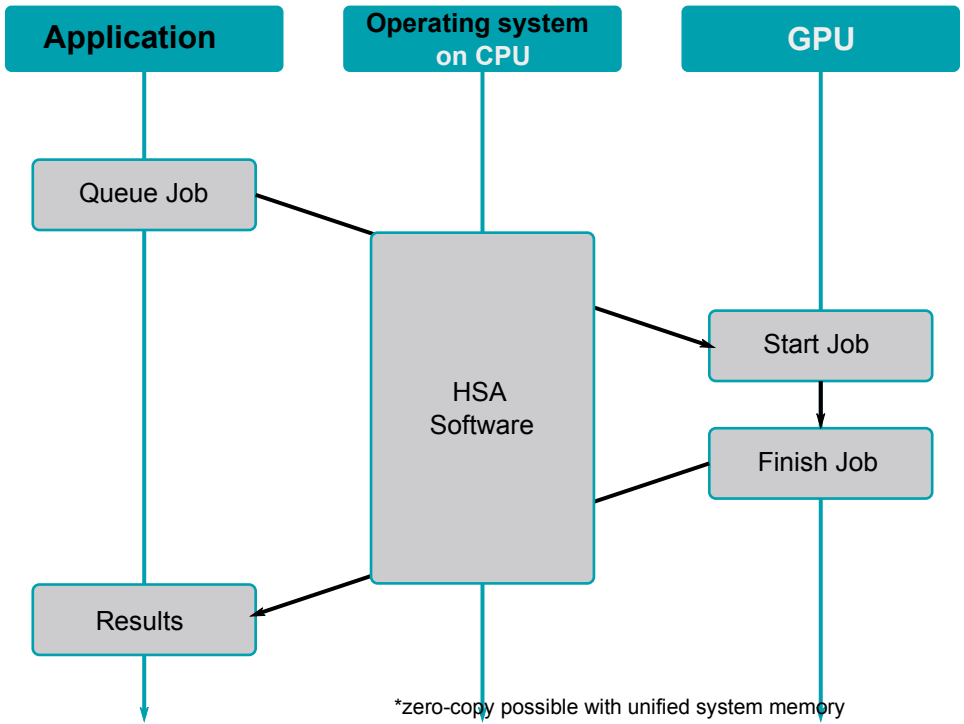

Високо Производителни Компютри (HPC)

Високо Производителни Компютри (HPC)

IBM Summit

суперкомпютър с производителност 200 petaFLOPS

<u>Процесори:</u>

POWER9 – 9216 бр.

Tesla V100 – 27648 бр.

<u>Памет:</u>

600GB RAM + 800GB NvRAM

<u>Връзка:</u>

InfiniBand EDR

Високо Производителни Компютри (HPC)

IBM Blue Gene/P
суперкомпютър с
164000 процесорни
ядра

Въпроси?

apenev@uni-plovdiv.bg